

บันทึก

เรื่อง ความหมายของคำว่า “เจ้าหน้าที่หรือพนักงานของหน่วยรับตรวจ”

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้มีหนังสือด่วน ที่ ตผ ๐๐๐๑/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาในเรื่องวินัยทางงบประมาณและการคลัง และพิจารณาวินิจฉัยวินัยทางงบประมาณและการคลังในฐานะที่เป็นองค์กรสูงสุด และมาตรา ๑๙ กำหนดให้คณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังมีอำนาจหน้าที่พิจารณาและกำหนดโทษปรับทางปกครองเบื้องต้นแก่เจ้าหน้าที่หรือพนักงานของหน่วยรับตรวจที่ฝ่าฝืนมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการเงินของรัฐที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

โดยที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ระหว่างการพิจารณากำหนดมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการเงินของรัฐ แต่ยังติดขัดปัญหาการตีความคำว่า “เจ้าหน้าที่หรือพนักงานของหน่วยรับตรวจ” ตามมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่งว่าจะให้หมายความรวมถึงข้าราชการฝ่ายการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นที่มาจากการเลือกตั้งด้วยหรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาในเบื้องต้นแล้วเห็นว่าควรให้หมายความถึงเฉพาะผู้ที่มาจากการเลือกตั้งในหน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่นเท่านั้น ส่วนข้าราชการการเมืองในฝ่ายบริหารนั้น จะต้องมีความรับผิดชอบต่อรัฐสภาและมีกระบวนการลงโทษตามกฎหมายเฉพาะอยู่แล้ว แต่เพื่อให้การใช้กฎหมายเป็นไปอย่างถูกต้องและสอดคล้องต้องกันตามหลักการ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงมีมติให้หาข้อยุติว่าคำกล่าวอ้างสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวประกอบกับได้รับฟังคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินด้วยแล้ว เห็นว่า เมื่อยังไม่มี การกำหนดมาตรการควบคุมการเงินของรัฐตามมาตรา ๑๙^๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

^๑ มาตรา ๑๙ เพื่อให้ระบบการควบคุมการตรวจสอบการเงินแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีวินัย ให้มีคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังคณะหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งขึ้นตามมาตรา ๒๐ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาและกำหนดโทษปรับทางปกครองเบื้องต้นแก่เจ้าหน้าที่หรือพนักงานของหน่วยรับตรวจที่ฝ่าฝืนมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการเงินของรัฐที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการเงินของรัฐตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) ข้อกำหนดใดที่การฝ่าฝืนจะมีโทษทางวินัยทางงบประมาณและการคลังต้องระบุไว้โดย

ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ขึ้น จึงยังไม่ทราบได้แน่ชัดว่ามีบุคคลใดบ้างที่จะต้องรับผิดชอบตามมาตราดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม อาจที่จะพิจารณาได้อย่างกว้าง ๆ ว่า คำว่า “เจ้าหน้าที่หรือพนักงานของหน่วยรับตรวจ” ตามมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ย่อมจะต้องมีความหมายรวมถึงบุคคลใด ๆ ซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการเงินของรัฐที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนดขึ้นดังกล่าว ไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีฐานะเป็นข้าราชการหรือไม่ และไม่ว่าจะเป็นข้าราชการประจำก็ดี หรือข้าราชการการเมืองก็ดี ถ้าตามมาตราดังกล่าวกำหนดให้ผู้นั้นต้องปฏิบัติตามการอย่างใดในหน่วยรับตรวจแล้ว บุคคลดังกล่าวย่อมอาจอยู่ในความหมายของเจ้าหน้าที่หรือพนักงานของหน่วยรับตรวจได้ และคณะกรรมการย่อมมีอำนาจกำหนดโทษปรับทางปกครองต่อบุคคลผู้นั้นได้เช่นกัน

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๕๓

ชัดแจ้ง

(๒) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเงินตำแหน่งใดหรือเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องใด ๆ ที่จะต้องเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบทางวินัยทางงบประมาณและการคลังเมื่อมีการฝ่าฝืนข้อกำหนดดังกล่าว จะต้องระบุไว้โดยชัดแจ้ง

(๓) อัตรากำลังทางปกครอง

ในการกำหนดโทษปรับทางปกครองเบื้องต้นนั้น ให้คณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังคำนึงถึงระดับความรับผิดชอบของตำแหน่งของผู้กระทำผิดวินัย ความสำคัญของมาตรการควบคุมการเงินของรัฐที่มีการละเมิด ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับราชการ เจตนาของผู้กระทำผิดวินัยและหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขอื่นที่คณะกรรมการกำหนด